

Recent hebben wij van het college van B&W de perspectiefnota 2016-2019 (PPN) mogen ontvangen. Daarin schetst het college ons het plaatje zoals zij de toekomst van onze gemeente voor de komende jaren voor zich ziet. En zij vraagt de gemeenteraad of we ons kunnen vinden in die koers. En op die uitnodiging gaan we als Partij Gemeente Belangen (PGB) uiteraard graag in.

Algemene uitgangspunten

Het college hanteert een aantal algemene uitgangspunten. Daarin kunnen wij ons als PGB in grote lijnen vinden, maar wij hebben wel een paar opmerkingen.

Ten eerste wordt het coalitieakkoord 'Met elkaar, voor elkaar' als uitgangspunt genomen. Vanzelfsprekend zijn wij het daar van harte mee eens. Maar in de PPN staat ook dat niet alles vanuit het coalitieakkoord kan worden gerealiseerd. En dat roept bij ons de vraag op, wat dan niet?

Ten tweede geeft het college aan dat ze verder wil gaan bouwen aan de toekomst van de gemeente Oisterwijk, samen met de raad en samen met onze inwoners. En dat spreekt ons enorm aan. Ons motto is niet voor niets: Samen verder! Maar de doorvertaling in de PPN vinden wij aan de magere kant. Er wordt wat over gezegd in het kader van de Structuurvisie en ook bij de visie voor de openbare ruimte, maar daar blijft het dan wel bij. Hoe krijgen we écht Oisterwijk aan Z? Dus zoals in het coalitieakkoord staat: Inwoners veel meer en veel eerder mee laten denken en mee laten praten over wat er speelt in hun eigen leefomgeving.

Voor ons als PGB is dit een absoluut speerpunt! Daarom vinden wij het van het allergrootste belang dat we de signalen vanuit de samenleving uitermate serieus nemen. En dat we de kracht van de samenleving optimaal benutten. Juist daarom vinden we ook dat we naar onze inwoners toe moeten en samen met hen plannen moeten maken over de leefbaarheid in hun eigen leefomgeving. Want niemand weet beter wat daar speelt dan zichzelf! Waarom zijn er dan nog steeds geen leefbaarheidsplannen, zoals in het coalitieakkoord afgesproken en zoals keihard toegezegd door het college bij de begroting voor 2015?

Gelet op de signalen die naar voren zijn gekomen in het kader van de Structuurvisie, moet daarbij in onze ogen extra aandacht uitgaan naar de wijk Westend. Maar ook in de andere delen van onze gemeente moet veel meer aandacht zijn voor wat de mensen daar bezig houdt. Denk onder meer aan de ontsluiting van de wijk Pannenschuur en de mogelijke gevolgen daarvan voor Heukelom en Westend. Maar ook aan het parkeren in en om het Centrum en het sluiptraject in Moergestel door de files op de A58.

En als je het hebt over de kracht van de samenleving denken wij onder meer aan het maatschappelijk inloopsprekuren dat in de wijk Waterhoef is opgezet en inmiddels navolging krijgt in andere wijken van onze gemeente. Maar ook aan het initiatief vanuit De Bunders om hun wijk veiliger te maken. En het convenant dat boeren en burgers hebben afgesloten in Molenakkers. En bij kracht van de samenleving moeten we de rol van de buurtraad Heukelom, de dorpsraad Moergestel, de wijkraad Waterhoef en het wijkcentrum Pannenschuur zeker niet vergeten.

De hoogste tijd dus om echt werk te maken van Oisterwijk aan Z! Bijvoorbeeld ook als het gaat om de samenwerking met Goirle en Hilvarenbeek. We willen toch voorkomen dat we 'Haarensse' taferelen krijgen?! Onze vraag aan het college is dan ook hoe zij de komende jaren nog meer werk gaat maken van Oisterwijk aan Z!

Dan ten derde de financiële uitgangspunten: 1) Een sluitende meerjarenbegroting, 2) een niet meer dan trendmatige lastenverhoging, 3) een weerstandsvermogen van minimaal 1,5 (ruim voldoende) en 4) nut en noodzaak. Prima, wat PGB betreft! Maar wij gaan er wel vanuit dat we altijd kijken naar nut en noodzaak, omdat een gemeente sowieso 'bewust en zorgvuldig' moet omgaan met gemeenschapsgeld. De vraag is dan ook wat hiermee precies bedoeld wordt. De financiële nut en noodzaak of de inhoudelijke? Dat bepalen we toch uiteindelijk samen?!

Als PGB realiseren wij ons terdege dat de financiële ruimte beperkt is. Dat kan betekenen dat we keuzes moeten maken. Maar wij denken liever in mogelijkheden dan in onmogelijkheden. Daarom is voor ons meer de vraag welke financiële ruimte er wel is, bijvoorbeeld in de overwaarde van onze reserves. En hoe krijgen we onze ambities toch waargemaakt, bijvoorbeeld door daar op een andere creatieve manier mee om te gaan.

Autonome ontwikkelingen?

Het College noemt ook een aantal ontwikkelingen in de PPN, waarop we nauwelijks tot geen invloed zouden hebben. Daarbij hebben wij als PGB nog wel een paar kanttekeningen.

Bij de Jeugdzorg bijvoorbeeld geeft het college aan grote zorgen te hebben dat de uitvoering meer gaat kosten. Wij delen die zorg. Maar waarom nu al uitgaan van een tekort van 250.000 euro. Is dat niet voorbarig? In het coalitieakkoord hebben we toch afgesproken dat we het doen met de daarvoor beschikbare middelen?! En er loopt toch nog een actieve lobby vanuit Hart van Brabant om deze ontwikkeling te beïnvloeden?! Gelukkig biedt het vereveningsfonds uitkomst, in ieder geval voor 2016 (voor een bedrag van 106.000 euro). Maar dat is dan toch geen keuze!

Voor wat betreft huishoudelijke hulp heeft het college begin dit jaar laten weten dat er vanuit het Rijk 260.000 euro minder zou komen en dat dit in de PPN zou worden meegenomen. Er staat echter helemaal niks over vermeld! En dan zijn wij erg benieuwd wat dit betekent. Houdt dit in dat we het financiële nadeel opvangen binnen het sociale domein? En inhoudelijk dat we niet nog verder moeten bezuinigen op huishoudelijke hulp? Want dat laatste is voor ons absoluut geen optie!

Dan het gemeentefonds. Uit de laatste bij ons bekende berichten zou er vanuit Den Haag meer geld richting Oisterwijk komen. Maar liefst 470.000 euro. In de PPN gaat het College uit van 'slechts' 300.000 euro. Waarom zo'n voorzichtige inschatting? Zeker als je ziet dat de laatste jaren bij de eindafrekening / jaarrekening steeds sprake is geweest van aanzienlijke voordelen.

Als PGB juichen wij het van harte toe dat we extra gaan inzetten op handhaving in het buitengebied, vooral bij veehouderijen. En dat geldt ook voor het intrekken van vergunde rechten, die al jarenlang niet gebruikt worden. Voorgesteld wordt om daarvoor 3 jaren lang maar liefst 150.000 euro vrij te maken. Dat is een fors bedrag! Wat gaan we daarvoor extra doen?

Het college verwacht minder kostenverhaal bij ruimtelijke procedures. Op zich is dat logisch, maar als er minder procedures zijn dan maak je toch ook minder kosten, vooral in de vorm van ambtelijke uren. En geldt datzelfde niet voor de leges bij vergunningen? En is er echt sprake van minder ruimtelijke procedures? Hoe kan het dan dat we regelmatig signalen ontvangen dat het zo lang duurt voordat er een besluit wordt genomen over een ruimtelijk plan? Hebben we geen achterstand meer?

Voor het onderhoud van gemeentelijke gebouwen moeten we jaarlijks ongeveer een ton (in euro's) extra uittrekken. Dat als gevolg van het feit dat we de daarvoor beschikbare voorziening bij de jaarrekening hebben laten vrijvallen. Maar als we in het verleden steeds te veel hebben gereserveerd per jaar waardoor een te grote buffer is ontstaan, hoe kan het dan dat we nu toch jaarlijks een ton meer moeten vrijmaken. Wij begrijpen het niet, ook niet na de extra uitleg hierover.

Ook de bijraming van 200.000 euro voor het onderhoud van schoolgebouwen begrijpen wij niet. Het college is nog steeds in gesprek met de scholen over een bijdrage van hun kant, aldus wethouder Smit. Waarom dan nu opeens deze wending? Als PGB willen wij hierover graag meer weten. Wat is er afgelopen jaar afgesproken met de schoolbesturen en hoe gaat het nu verder?

En dan tenslotte bij de autonome ontwikkelingen 'duurzaam veilig recreëren'. Het college stelt voor om hiervoor de komende 3 jaren 70.000 euro vrij te maken. Hiervoor zou een projectmatige aanpak zijn vastgesteld, maar als PGB weten wij niet waarover dit gaat. Wij willen daarom eerst weten wat de bedoeling hiervan is.

Al met al dus nog de nodige vragen en opmerkingen over deze 'autonome' ontwikkelingen. En dat nog los van de vraag in hoeverre daarbij sprake is van ontwikkelingen waarop we geen invloed meer zouden hebben. Daar hebben wij in een aantal gevallen onze twijfels bij!

Uitvoering coalitieakkoord

Zoals in het begin al aangegeven, vinden wij als PGB het een goede zaak dat het coalitieakkoord het uitgangspunt is voor de perspectiefnota. Bij de genoemde onderwerpen hebben wij echter nog wel een paar kanttekeningen.

Om te beginnen de cultuurcentra. Het college wil hiervoor eenmalig 250.000 euro en structureel 100.000 euro vrijmaken. Dat terwijl we in het coalitieakkoord juist hebben afgesproken dat het structureel minder geld moest gaan kosten. Dat we financieel schoon schip moeten maken, is onvermijdelijk. Daarvoor moeten we al fors in de gemeentelijke buidel tasten bij de jaarrekening. Maar wat we structureel in willen zetten voor Tiliander en Den Boogaard, daarvoor is het nu nog te vroeg wat PGB betreft. Wat ons betreft moeten we eerst in de raad van juli a.s. maar eens bepalen wat we willen bereiken en vervolgens bepalen hoeveel we daarvoor over hebben. En nogmaals, daarbij gaan we er conform het coalitieakkoord vanuit dat het minder gaat kosten in plaats van meer.

In het verlengde daarvan zijn wij als PGB erg benieuwd hoe het staat met de afbouw van de subsidie aan Factorium. We hebben begrepen dat Factorium per 1 september a.s. stopt met haar activiteiten. Er komt dan een bedrag van 200.000 euro beschikbaar voor een andere invulling van het muziekonderwijs in Oisterwijk. Hoe staat het daarmee?

Dan het fietspad naar Haghorst. Volgens ons hebben we daar eerder al heldere afspraken over gemaakt. Dat houdt in dat we zowel een volledig fietspad (dus Broekzijde en Heizenschedijk) als een gedeeltelijk fietspad (alleen Heizenschedijk) onderzoeken. Zeker als we een forse subsidie kunnen binnenhalen, blijven wij voorstander van het hele traject! Wat ons betreft moeten we het budget van 700.000 euro hiervoor alvast apart reserveren in een bestemmingsreserve.

Het college wil in 2016 ook aan de slag met een nieuwe visie op de openbare ruimte. PGB is het er van harte mee eens dat we dan eerst het huidige beleid evalueren op basis van de bestaande knelpunten. En ook dat we onze inwoners hierbij nadrukkelijk betrekken. Maar waarom moet dat 25.000 euro kosten? We hebben de knelpunten toch al in beeld? En er ligt toch al een evaluatie van het project Schoon en Groen en van het wegenonderhoud? Voor wat betreft dat laatste zouden we bij deze PPN een voorstel krijgen over extra inzet van budget. Kunnen we nog wel langer wachten met een inhaalslag op het wegenonderhoud?

Voor het zwembad gaat het college uit van de huidige daarvoor beschikbare middelen (205.000 euro). Is dat toereikend voor een VOLWAARDIG nieuw zwembad op Den Donk, zoals bedoeld in het coalitieakkoord en nog eens nader geduid door wethouder Smit in de commissie Inwonerszaken van februari jl.. Volgens het voorstel dat toen voorlag, zou een volwaardig zwembad op Den Donk 416.000 euro kosten. Kan het ook voor de helft? Hierover wil PGB een glasheldere uitspraak van het college. En als de nu beschikbare middelen niet toereikend zijn, dan moeten we daar wat ons betreft extra middelen voor vrijmaken! Is het college het daarmee eens? En wanneer verwacht het college met nadere voorstellen te komen voor een volwaardig zwembad?

Wij zijn in dit kader wel enigszins verbaasd over de suggestie van het college om de onderhoudskosten bij het Staalbergven terug te dringen. Er zou dit jaar toch een onderzoek plaatsvinden naar de toekomst van het Staalbergven? Hoe staat het daarmee? Want het contract met Natuurmonumenten loopt in 2018 toch af? En lopen we met de suggestie van het college niet vooruit op de uitkomsten van het onderzoek?

En dan natuurlijk nog de nieuwe sporthal die op Den Donk moet komen. Het college geeft aan dat dit 190.000 euro per jaar zal kosten. Maar er is ook een goedkopere uitvoering mogelijk voor ongeveer de helft. Hoe realistisch is dat en waar hebben we het dan over? Of geldt dan dat goedkoop uiteindelijk duurkoop is?

Wat PGB betreft bezien we het nieuwe (volwaardige) zwembad, de nieuwe sporthal en de toekomst van het Staalbergven nog steeds in samenhang met elkaar. Wij zijn ervan overtuigd dat dit moet leiden tot efficiency-voordelen, zeker als we dit samen doen met private partijen en onze inwoners.

Actualiteit

Het college wil graag 1 miljoen euro reserveren om kansen te kunnen benutten in het spoorgebied. Die kansen zouden zich nu voordoen bij het aanpakken van spoorwegovergangen. Als PGB juichen wij van harte toe dat het college deze kansen pakt als ze zich voordoen, zeker als het de verkeersveiligheid en bereikbaarheid aangaat. Maar de nu beschikbare informatie is voor ons nog te beperkt om daar nu alvast zo'n groot bedrag voor te reserveren.

Keuzes

Het college oppert in de PPN een aantal richtinggevende keuzemogelijkheden. Wij vragen ons af of dit allemaal wel echte keuzes zijn of dat het 'open deuren' zijn. Bijvoorbeeld de structurele voordelen die voortvloeien uit de jaarrekening 2014. Dat is wat ons betreft geen keuze; dat moeten we gewoon doen! Hetzelfde geldt wat ons betreft voor de besparingsmogelijkheden op de bedrijfsvoering en de inzet van het vereveningsfonds bij (het mogelijke nadeel op) de jeugdzorg.

Verder zou het aanpassen van de tijden voor betaald parkeren door veranderd winkelgedrag tot extra inkomsten kunnen leiden. Als PGB zijn wij daar op voorhand geen voorstander van. In het coalitieakkoord hebben we al opgenomen dat we de parkeertarieven de komende jaren niet willen verhogen. En aanpassing van de parkeertijden zou voor ons een beetje van het zelfde laken een pak zijn. Is hier ook al over gesproken met onze inwoners, die momenteel meepraten over de parkeerproblematiek in het centrum?

Ook de besparing op het maatschappelijk innovatiefonds Oisterwijk (MIGO) vinden wij voorbarig. Graag zouden wij eerst vernemen hoe MIGO daar zelf over denkt en waarom er sprake is van onderbesteding. Tot die tijd wil PGB vasthouden aan de beschikbaar gestelde budgetten voor maatschappelijke innovatie.

Maar naast de door het college geopperde keuzes zijn er ook nog wel andere ombuigingsmogelijkheden te bedenken. De afgelopen jaren zijn wat dat betreft al verschillende suggesties voorbij gekomen, die de moeite waard zijn om nader te onderzoeken. Als PGB zijn wij graag bereid om daarover mee te denken.

Tot slot

Graag willen we als PGB met de raad en met het college nader van gedachten wisselen over de invulling van de weg zoals die in het coalitieakkoord is uitgestippeld. Van enkele speerpunten daarin, zoals de drie decentralisaties in het sociale domein en de ontwikkelingen op het KVL-terrein, vinden we in deze PPN weinig terug. We gaan er daarbij dus vanuit dat die zaken volgens afspraak en naar wens verlopen. Een ander belangrijk speerpunt is een nieuw en volwaardig zwembad en PGB verwacht dat daar in het debat helderheid over komt. Daarnaast zullen wij als PGB blijven stimuleren dat onze inwoners echt mogen meedenken en meepraten over alles wat er reilt en zeilt in onze gemeente. Alleen op die manier kunnen we samen verder bouwen aan de toekomst van Oisterwijk, Moergestel en Heukelom. Samen verder!

17 mei 2015,

Fractie Partij Gemeente Belangen (PGB),

Carlo van Esch, Kees van Elderen, Dion Dankers en Sander Arkesteijn